

ZOMBOR ÉS VIDÉKE.

POLITIKAI HETILAP.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Kossuth-utca 155. szám Gergurov-féle házban.
ova minden, a lap szellemi és anyagi részét illető köz-
lemények intézendők és minden díjak fizetendők.

A hacsmeget nemzeti párt hivatalos közlönye.
Megjelent minden vasárnap és csütörtökön.
Felelős szerkesztő és kiadóulajonos:
Dr. MOLNÁR GYULA.

Előfizetési árak:

Egész évre 10 frt. — Félévre 5 frt. — Negyedévre 2 fr
50 kr. — Egy óra 85 kr.
Egyes szám ára 10 kr., a vasárnapi szám 15 kr.

A választások után.

Budapest, 1886. nov. hó 3-án.

(D-c P.) Az államcsíny sikerült, mert másnak, mint államcsínynek nem nevezhető a lefolyt választás, a nemzetnek a legfektelenebb hivatalos preszsióval, rengeteg judáspénzzel, csendőr és osztrák katonaszuronyokkal való hirtelen megrohanása, hogy a bor és pálinkagőzzel mámorba ejtett s a kormány rendeletére a hivatalos apparátus által erősen megtizedelt választóktól, a quótafelemelést megszavazó többség összetákolásához szükséges szavazatok kicsikartassanak. Bánffy megteremtette a maga képre az új parlamentet, oly nagy többséget hozott be, a milyent csak akart, tán még nagyobb; annál jobb neki, mert annál könnyebben megtizedelheti a saját pártját, kidobhatja onnan alkalomadtán azokat, a kik neki alkalmatlanok, a kik még gondolkozni tudnak és mernek, és a kikben meg volna az ellentállási képesség és bátorság, hogy Bánffy egyik-másik törekvését hazafias bírálat alá venni és annak megakadályoztatását megkísérelni merészkednének.

A nemzet jobbjai megdöbbennek Bánffy e sikerének láttára, megdöbbennek azon, hogy a nemzet ellentállási képessége oly csekély, és hogy a corupció olyannyira elterjedt a köznép, sőt a polgárság körében, hogy Bánffy választási csinje akkor sikerül, mikor a zászlajára egyetlen egy hazafias törekvést nem ír, hanem majdnem egész nyíltan kimondja a merőben igazságtalan quótaemelést és az országra nézve az eddigénél még károsabb gazdasági kiegyezést akar kötni Ausztriával.

Kétségbe esnek sokan a nemzet jövője iránt, mikor ezredéves fennállásának esztendejében a régi dicsőség felidézése sem volt képes azt leghargikus bénultságából felrázni; és az csakugyan aggasztó jelenség, — szolgáljon azonban vizsgálталásul ezzel szemben egy történelmi tanulság: Ha végignézzünk Magyarországot ezredéves múltján, azt tapasztaljuk, hogy a nemzet nagy többsége mindig olyan volt, a milyen volt a kormánya; a múlt századokban is lehetett merőben hazafiatlan, a nemzetre s az országra nézve káros politikai és gazdasági törekvéseket alkotmányos úton érvényesíteni, pedig akkor a politikai

jogok gyakorlása, kizárólag a nemeség előjoga volt, tehát anyagilag függetlenebb, önértetesebb és az akkori időkhöz viszonyítva, nagyobb műveltséggel bíró társadalmi osztály kezében volt letve — mint ma. Csak nagyobb katasztrófa, olyan, mely a nemzetet végpusztulással fenyegette, rázza fel mindenkor azokat, kik a politikai hullámzásoktól távolabb tartották magukat — apathiájukból, — felbressztette a nemzetben az ellentállási erőt és cselekvési képességet, — megmentette a nemzetet a romlástól és biztosította az ország függetlenségét.

És hiszen katasztrófának tartom én Bánffy kormányzását hosszabb időre; ha ennek áldásait fogja a nemzet közvetlen hatásaiból megismerni és érezni. felzúdul önértet, fel fognak ebredni a benne szunnyadó erők, az alvó oroszlan felébred s le fogja rázni rablanczait.

Eppen azért a parlamentbe bejutott ellenzéki férfiaknak főfeladatául tekintem, hogy az országgyűlésen minél sürűbben mutassanak rá a kormányzati visszaélésekre, s oly törvények tárgyalásánál, a melyek nemzetünk függetlenségét, önrendelkezési jogát és gazdasági érdekeit megtámadják, — s a milyeneket a Bánffy-kormány bizonyára fölös számmal fog benyújtani, tárgják fel leplezetlenül ezeknek káros hatását és mutassanak rá a kimaradhatatlan káros következményekre.

Hogy a nemzeti párt tagjai ezt minden melléktekintet és utógondolat nélkül meg fogják tenni, — ez iránt kétségünk nem lehet, ha végig nézünk az ujonan beválasztott képviselők névsorán s bizonyára akadnak még kivülök is igazi ellenzéki férfiak, kik nem fognak késni őket eme törekvésükben támogatni.

A parlamenten kívül álló s főleg a vidéken lakó ellenzéki vezérférfiak pedig ne kiméljenek sem időt, se fáradságot, hogy a képviselők parlamenten működését minél szélesebb rétegekben megismertessék, a nemzet sérelmeit a polgárságnak és a köznépnek szóval és írásban tolmácsolják és az ellenzéki eszméket és törekvéseket minél szélesebb körben propagálják. Azon felül pedig szervezkedjenek a közélet minden terén; a törvényhatósági bizottságokban, a községi képviselőtestületekben és ala-

pítsanak lehetőleg minden helyiségben ellenzéki pártköröket; különösen a szervezkedés körül ne mulasszanak el semmit sem, mert ha az ellenzék jobb és állandóbb jellegű szervezettel bírt volna, Bánffynak választási puccsa sem sikerülhetett volna ennyire; azért legyünk most részen és olyképpen szervezve, hogy bármilyen meglepetés készen találjon bennünket. Tegyük meg a kötelességünket s akkor bizhatunk a jövőben!

Mesés többség.

Soha magyar kormány i'y mesés nagy többséget nem tudott választások révén előállítani, mint a tehetetlenségéről s gyengeségéről hirhedt Bánffy-kormány.

Megáll a józan ész az előtt a hihetetlen örült probléma előtt, hogy miért tudott a Bánffy-kormány annyi mamelukot szerezni, holott se Tisza, se Wekerle, se Szapáry ily arányú „bizalmat“ a választóktól kieroszakolni nem volt képes.

Miért? Honnan ez a váratlan s megmagyarázhatatlan siker?

Valóban megörült a magyar nép annak, hogy kormányát tehetetlen és gyenge emberek vezetik, a kik az országot a külföld előtt megalázzák, adóját pedig a quóta utján milliókkal emelni óhajtják?

Mindez abszurd föltevés, ellenkezik a józan ésszel s így más oka van annak, hogy a Bánffy-kormány óriási többséggel kormányozza az országot. Még pedig tán nem is nehéz rátalálni a psychologia törvényei alapján a győzelem igazi okaira.

A Bánffy-kormány közönséges, hétköznapi firmákból áll.

Valamire való, önértetes államférfi tán még főispánja előtt is szégyenlené, hogy arra szólítsa föl főispánjait, miszerint vegyék meg a mandátumokat szőróstül-bőróstül.

Péld. Wekerle nem tudott olyan szemérmetlen lenni, hogy utasításba adja főispánjának: „*kost wasz kost, ich zahl.*“

Hiszen egy komoly államférfi ad arra is valamit, hogy az utókor, mely előtt viselt dolgai nem lesznek többé szűr alá rejtve, lásson benne némi hazafias vonást is.

De a Bánffy-kormány azt tartja:

„Après nous le deluge.“

Utánam a vízözön. Bánom is én,

ha egyszer elpatkoltam, hogy az utóvilág mit kranttyog felőlem, — én most, mikor élek — élvezni akarom az uralom korlátlan örömeit.

S a börze jelszavával: „én adok s veszek”, — osztogatja a nemességet, grófságot s egyéb kitüntetések, küldi a tenger-pénzt a főispánokhoz, hogy bármibe kerüljön, vegyenek minél több mandátumot.

Egy csepp önérzet mellett ilyen kis emberekből álló kormány nem is akarhatna ekkora többséget, mert józanul belátna, hogy senki se fogja normális dolognak tartani és szemlátomást vesztegetés eredményének ismeri föl. De a Bánffy-kormány rövidlátó s elbizakodott.

Ki tudja, nem fogja-e önmagával elhitetni, hogy az eddigi kormányoknál ő népszerűbb, s a többség tisztán érdemének jutalma.

Mert mentül kisebb kaliberű államférfi laboral a hatalom eszközeiben, annál egyszerűbb, annál elbizakodottabb, annál szemérmertlenebb s önhittebb.

A jelen parlamenti többség egy szimplán megvásárolt madátumraktár.

Egytől-egyig meg van véve. Egy se került kevésbe, valamennyire 10, — 20, — 30,000 frtot költöttek. Némelyikre százezret is.

Legdrágábbak azok, melyek hírneves parlamenti erőktől vétettek el. Mert meg kell vallani, hogy Bánffy eredeti egy firma.

Ő szerette volna, ha ebből az ösvásárolt parlamentből kimaradt volna az államférfiúi szellem, a szónoki erő és az ellenzéki szabadság. Mindenek előtt a saját embereit tizedelte meg.

Féltette Wekerlét, mert nagy ész, féltette Szapáryt, mert nagy

intrikus, féltette Jókait, mert poéta, félre Jellinekét, mert kodifikátor.

Aztán meg akarta buktatni Apponyit, mert nagy szónok, megbuktatta Ugron Gábort, mert veszedelmes szókimondó s szintén nagy szónok, az olyan vakmerő parlamenti erőket, mint Drakulits és Issekutz, a kik közbeszólásaikkal és személyes bátorságukkal kabinetet buktathatnának, (mert egy arcul ütött minster lehetetlen ember) nem tűrhette.

Hanem a szelid Kossuth-Eötvös-pártot, mely kész esetleg a távollevő mamebukokat a szavazásnál helyettesíteni, — engedte 15 emberből 45-re megnöni.

Még a néppártot is inkább szíveli, mint az Ugronistát és Apponyistát.

A néppárt reá nézve nem veszedelmes, mert azt minden párt perhorreskálja. Az tehát nem árthat. Nincs is benne igazi erő. Olyan se hus se haltömeg. Nem fog sok vizet zavarni.

Egy Tibád többet árt, mint husz Pader Rezső, egy Beöthy Ákos nagyobb rést ütött volna hajóján, mint ötven Kossuthista. És Bánffy intentiója bevált.

Van egy rémséges nagy parlamenti többség csupa apró emberkéből, a kik szolgálatkészen fogják az „igen“-eket üvöltöni s Bánffy államférfiúi nagyságát dicsőíteni.

És van egy maroknyi ellenzék, melynek nagy férfiai ellen még most is folyik a hajszá. Apponyi mandátuma ellen petitíció készül s ha Bánffynak úgy tetszik, akkor megsemmisítik.

Meddig fog tehát a Bánffy-kormány uralkodni?

A felelet reá kézen fekvő.

A meddig guszlusa lesz és a meddig a korona akarja.

Ha a korona előtt jól hajlong (pedig ahhoz Bánffy ért,) ha el nem szólja magát (pedig Bánffy a Kossuth-temetésről megszőkött,) ha nem kér a magyar számára semmi elismerést (pedig Bánffy a nemzeti zászló becsületét se tudja megvédeni,) ha teletömi Ausztria zsebeit, (pedig Bánffy a quótát fölemeli): akkor az ő uralma a korona előtt kedves lesz és tullesz Tisza Kálmánon, mert nem 15 évig, hanem az emberi kor legvégső határáig kormányozni fogja Magyarországot!

Politikai hírek.

Az „Alkotmány” a zombori képviselő választásról Gyászhirre tett kért a lefolyt választásnál Zombor város apítplebános Fejér Gyula és egyik kaplánya Nágel Maté, kik mindketten azon súlyosbíró körülmény dacára, hogy a nemzetipárti jelölt, Drakulics Pál nemcsak a multban eddigi képviselői minőségében a liberális part hititő hadjáratát nyíltan ostromozta, de mostani programbeszédében is a radikális egyházpolitikát férfias bátorsággal kárhóziatta és magát a revízió hívének vallotta, mégis a szabadelvűpárti jelöltre adták le szavazatukat. Botrányos tettükkel nagyrészt annak is okai voltak, hogy a zombori katolikus tanítók, bizonyosan meggyőződésük ellenére azon nyíltan is hangoztatott felelmükben, mert ellenzéki szavazatukkal örmagukra zudítják a katolikus iskolaszék boszuját, szintén egyházuk elleni közé álltak. Köztudomású dolog itten, hogy a 400-ra tehető hivatalos szavazat ellenében is győzelemre jutott volna az ellenzék, ha az említett pásztorok kötelezettségükhöz híven a választás időben főképen ezer csábnak kitett híveiket a bukástól megmenteni igyekeztek volna. A kik pedig elfog azon álmélkodni, hogy egész Bácskában föltesen urrá lón a mostani választásokon a pénz és pogány hatalom, az ne feledje, hogy ez a két mételey magában az egyházban is ijeszítő mérvben hódított.

TÁRGZA.

A könyv és a magyar ember.

Irta: *Baedeker.*

Honthy Ábris főispán nemcsak lelkes kormánypárti, hanem igazándi jó hazafi is, s így nincsen mit csudálni azon, hogy a Pester Lloyd-ot járhatja. Ebben az újságban olvasta a minap ő méltósága nagy meglepetéssel, hogy az unokaöccsétől és prezumtiv főörökösétől egy történeti regény jelent meg, mely általános figyelmet keltett. A kritikus, nem győzte dicsérni a könyv ügyes kompozícióját, az alakok sikerült rajzát s a probléma pompás megoldását.

— Hm, az Oszkár gyerek regényét irt! — kiáltott föl az öreg ur s e kiáltás vegyes érzetéből támadt ama büszkeségnek és ama boszúságnak, mely a főispán uron erőt vett ebben a pillanatban.

Büszke volt arra, hogy az öcsese könyvét dicsérik az újságok, — de meg boszus lett arra a gondolatra, hogy ilyen módon a fiu még elrontja a karrierjét.

— Meggondolatlanság! — szólalt meg

benne az elégtelenség. — Nagy meggondolatlanság! Jokai is így tette tönkre a pályáját. . . Ha nem irt volna regényeket, már rég főispán lehetne!

— Mégis csak szép dolog! — ekképen vigasztalta meg azután a családi büszkeség. Regényt még se írhat mindenki fia!

Végre is a büszkeség győzött a boszankodáson, s a főispán leült az íróasztalához, s a mit nem tett régen, levelet irt sajátkezűleg az unokaöccsének a következőképpen:

„Kedves öcsém!

Azt olvasom az újságban, hogy egy új románt irtál. Szép, igazán szép. Hiszen most már a legjobb familiákban is költenek verseket és egyebeket. (Ugy hallom, hogy gróf Zichy Geza, a ki pedig valóságos belső titkos tanácsos, szintén szívesen ír költeményeket.) Gratulálok hát a szukcesszushoz! Hanem, édes öcsém, micsoda nevelétséged, az hogy meg se küldted nekem a regényedet? Hát a te szerető bátyád ne is olvashassa a szeretett Oszkár öcsese könyvét? Szégyeld magad! Abban a reményességben, hogy mulasztasodat mihamarabb jóvá teszed, vagyok atyafiságos szeretettel

Honthy Ábris.”

Alig fordult kettőt a posta, már megjött Budapestről a válasz, mely így hangzott:

„Édes bátyám!

Köszönöm szíves szerencsekívánatait Igazán nagyon örülnék, büszke lennék rá, ha Ön is olvashatna a regényemet, — de (bocsánat, édes bátyám!) az már rég kiment a divatból, hogy szerzők kedvezkedjenek a műveikkel az ő kegyes jötevőiknek. Most az a szokás, hogy a ki el akar olvasni egy könyvet, megszerzi azt. Szerető öcsese

O s z k á r.”

A főispán csóválta a fejet, olvasván e szokatlan sorokat.

— Hej, megváltoztak az idők nagyon! — sóhajt s boszankodott, hogy neki magának kell utána járni, ha olvasni akarja a regényt.

De annyira fel volt már keltve a kíváncsisága, hogy nem akart kimelni semmi fáradságot s meg akarta szerezni a regényt minden áron. Felküldte legényét a kaszinóba azzal a parancsával, hogy regény nélkül ne merjen visszatérni.

Az bizony visszajött az üzenettel, hogy

„*Alea jacta est*” E czim alatt lapunk mult számában rendes munkatársunk Balla Jenő úr tollából cikket közöltünk, mely a választási küzdelem hevében szenvedélyes fölháborodással ostorozza az országszerető lábra kapott mameluki szellemet. Szó sincs róla, hogy az intentiót, mely a szervilizmus elítélésére irányul, bárki hibáztathatná. A cikkek befejező sorában azonban a ciklikró hevéből elragadtatva oly kitételeket használt, melyeket a szerkesztőség vörös czeruzájával volna köteles kihúzni. Ezt Balla Jenő úr elvárhatta volna főlkünk — s mi bizonyonyal meg is tesszük, ha a nagy munkahalmaz közepett ezek a kitételek el nem kerültek figyelmünket. Post festa már csak annyit tartunk szükségesnek kinyilvánítani, hogy a mamelukságot ugyan veszedelmesnek tartjuk, de senkit, a ki a kormányra szavazott — föltve, hogy ezt meggyőződése sugallatából s nem alacsony önérdékből vagy megvesztegetés folytán cselekedte, — hazarúlnak nem tartunk. A választási küzdelem szenvedélyes түzében intra et extra muros peccantur. Feledjük el mindkét részről s lássunk hozzá a reánk nehezülő hazafias föladatokat megoldásához!

„*Bácsmegeye s az ellenzéki ügy*” feliratú mult számunkbeli vezércikkünkben taglaltuk a bácsmegeyei nemzeti párt vereségének okait s a többek közt azt állítottuk, hogy a főispán machinatója az, miszerint dr. Hadzsy János az új-verbázi kerületben föl nem lépett. Mint megbízható forrásból értesülünk, tény az, hogy a kormánypárt minden föle teltetett elkövetett arra nevez, hogy dr. Hadzsy föl ne lépjen, de azon erőlködése semmit se nyomott a latban s dr. Hadzsy — a ki nagy befolyásának összes erejét latba vetette Isssekutz mellett s fáradhatatlan odaadással járt vele és Apponyi gróffal a kerület minden községében utolsó pillanatig áldozatkészen szolgálva a párt ügyét, nem a kormánypárti machinatók folytán állott el föllépési szándékától, hanem egyes-egyedül családi okok miatt, melyek alól a közelet embere se vonhatja ki magát. Azonban dr. Hadzsy János ma is tántoríthatatlan ragaszkodással viseltetik a nemzeti párt iránt s benne mindenkor elvű s harcra kész vezérét fogjuk a bácsmegeyei politikai harcoknak föltalálni.

Esdő Szózat.

Alólirottak, mint az ő becei ev. egyház a följárói egyházunk nevében Hozzátok fordultunk Kegyes Emberbarátok segelyert a mi szegényegünkben.

Gazdagok! Szegények! Egyesek! Társulatok! kerünk hallgassatok meg.

Ó-Becsén, melyet csaknem feles számban a gör. kel. szerb, s csaknem feles számban a róm. kath. vallású hívek gazdag s virágzó egyháza foglal el szetszórtan tengődöttünk hosszú időn át, nignem Ó Felsege szeretet Királyunk kegyadománya, Ó-Becse község és egyesek szives adakozása, nem különbben saját anyagi erőnk végső megfeszítésével szerves egyháza tömörültünk, s a kegyadományokból csinos kis templomot építettünk s azt f. évi június 14-én fel is szenteltettük.

Küzdöttünk s áldoztunk a végletekig, mert a vallás malasztjaival mi is élni — gyermekeinket mi is vallásos erkölcsi életre s hí hazafigsagra akarjuk nevelni.

De szomorú a mi helyzetünk, mostoha a mi sorsunk!

Szomorú: mert bár ott áll a kis templom hirdete az emberiség Atyjának, a Mindenható Istennek dicsőségét, de ott allanak híveink is anyagilag kimerülve, s bánatos levertséggel tekintve a jövőbe, mert a fennálló kis templomunkat berendezni képesek már nem vagyunk.

Mostoha: mert míg más gazdag egyházaknak több iskolájuk van, mi a mi nagyszámu (51) tanköteles gyermekeink részére iskolát nem tudunk állítani. Óh! ne engedjék, ne tőrjék, hogy míg a gazdag egyházaknak több iskolájuk van, nekünk egy se legyen.

Egyesek! Társulatok! Gazdagok! Szegények!

Helyzetünk szomorúságában, sorsunk mostohaságában Hozzátok küldjük „Esdő Szózat”-unkat, a Ti nemes jóindulatotokba ajánlva azt s kérve: ne hadjátok el minket szomorú szegénységünkben, ne engedjétek minket elenyészni, ne hadjátok bennünket megemmisülni, hanem megemlékezve az evangélium szavairól: „Boldogok az irlalmasok, mert ők irlalmasságot nyernek” (Máté V. 7), továbbá: „Kölesön ad az Urnak, ki kegyelmesen ad a szegénynek és az Ur az ő jótéményét megfizeti neki” (Példab. XIX. 18.), mert: „A jó kedvű ada-

kózót szereti az Isten” (II. Korint. IX. 7.) áldozatok szent czeleinkra.

Nemes törekvésünk: iskolát állítani s az Istennek szentelt templomunkat berendezni. A mindenséget kormányzó Isten, ki megszámlálja a boldogok mosolyát és felszarítja a szenved knek könnyeit, megszámlálja a ti fölléreteket is, melyeket szent czelek elérésére, Isten szent nevének dicsőítésére áldoztok.

Teljes bizalommal és reménnyel fordulunk tehát Hozzátok Kegyes Jóakaróink s emlékezetekbe hozva valamely szerencsétlenség elkerülése, vagy valamely csapás engesztelése végett egykor jó Isteneknek tett fogadástokat — ime itt egy alkalom, ne legyetek szükkeblűek, hanem adakozatok.

A Kegyes Adakozókat felkérjük, hogy kegyadományait, az ev. egyháznak Ó-Becse címezve mielőbb idejuttatni sziveskedjenek.

Kegyes Jóltevőinkre a Mindenható Isten bőséges áldását kérjük vagyunk honfitúi tisztelettel

Ó Becsén, 1896. évi július hó 19. tartott egyházi gyűlésből, az egyházi közgyűlés megbízottjai

Korossy Gyula, ev. lelkesz. Szeghő Fülöp, egyh. felügyelő. Finta Ignác, egyh. jegyző. Keiser Karoly, Lukács József, Verhovszky Árpád egyh. tanácsosok.

Színház.

Kunhegyi Miklósnak dicséretes ügybuzgalommal és szerencsés kézzel megválogatott jeles társulata f. hó 19-én, csütörtökön kezdte meg itteni előadásait. Jelenleg Szolnokon működnek az ottani sátonak és közönségnek teljesen egybehangzó dicsérete és párto lása mellett. A „Tiszavidéki Ellenzék” cz. lapból vesszük át a következő kritikát:

„Kunhegyi Miklós jeles erőkből összeválogatott színtársulata dicséretes buzgalommal mutatja be a szolnoki közönségnek a színirodalom legújabb termékeit. Ezen törekvése közben azonban nem feledkezik meg a régebbi darabok felelevenítésétől sem.

Csütörtökön „Otello, a velencei szín,” Shakespeare örökszép tragédiája került színré. Kár, hogy a sikerült előadáson nem voltak

a kaszinóban még mitse tudnak a könyvről, de hogy majd meg fogják venni.

— Megvenni! — kiáltott fel az öreg méltóságos. — Megvenni! Milyen kitünő megoldás, a melyre még eddig nem gondoltam! Pedig olyan egyszerű!

Átadott az inasának egy forintot (már hogy mért gondolta Honthy Ábris, hogy az öcsse könyvének az ára éppen egy forint, azt azok a honfitársaim fogják majd megérteni, a kik azt hiszik, hogy akármiféle könyvnek egy forint az ára), s elküldte a könyves boltba.

Onnan azt üzenték, hogy nincsen példány, de ha a méltóságos ur parancsolja, tt lehet nyolcz-tíz nap múlva.

— Majd én addig várok! — kiáltott idegesen az öreg ur, a ki már nagyon kíváncsi volt az új könyvre, s azt parancsolta vissza, hogy ne rendeljék.

Ellenben a titkárnak, a kit éppen Pestre küldött, meghagyta, hogy hozza magával a „Drugeth család”-ot (ez volt a regény címe), akármibe kerül.

Harmadnapra megérkezett a titkár a fővárosból s miután elreferral arról, a mit a miniszteriumban végzett, azt kérdezte tőle a főnöke:

— Hát a regényt elhozta-e amicze?

— Kegyes elnezését kérem, méltóságos uram, de mire Pestre értem, elfelejtettem a címét.

— Beggz, ha szép lányról lett volna szó, nem felejtette volna el a nevet — dörmögött a főispán.

Szerencsére a kasznárja épp indulóban volt Budapestre. Ott volt férjnel a leánya, azt látogatta. Most őt bízta meg a könyv megvásárlásával a főispán, s hogy ő is el ne felejtse valahogy, fölírta részére nagy öreg betűkkel a regénynek címét. S átadta neki ezt a papírost meg az ezüstforintost, melyet a titkára visszahozott Pestről.

Pár nap múlva megkerült Pestről a kasznár is s jelentkezett a méltóságos urnál.

— Egészségeseke-e odafönt? — kérdezte a főispán.

— Köszönöm szives kérdését a méltóságos urnak, jó egészségben vannak. Csak egy kicsit sokan.

A lányomnak már megint fia lett.

— Hányadik?

— A negyedik.

— Az sok, — felelte a főispán szórakozottan. — Hát a könyvet elhozta-e?

— Nem hoztam biz azt, kegyes mélt-

tóságos uram . . . Nem tetszett megmondani, hogy hol lehet kapni.

A kasznár is jöföle magyar volt, s a „Régi jó táblalibrák”-at kivéve, soha regényt (vagy a hogy ő mondta: romános rajzolatot) nem olvasott. Azt se tudta már, hogy miféle boltban árulják az efféle portékát.

A főispánt izgattottá tették a nehézségek, melyek elébe gördültek, mikor végre, annyi esztendő után, talán az „Uj földesur” megjelenése óta, megint kedve jött elolvasni egy szépirodalmi művet.

Igy szólott este a kaszinóban:

— Ki megy hamarjába Pestre?

A főjegyző odaugrott eléje, s udvariasan jelentette:

— Ma éjjel utazom, méltóságos uram.

Szolgalhatok valamivel?

— Nezze, édes főnótáriusom — hízelt meg neki a főispán. Tethet nekem egy kis szivességet. Fogja ezt a czedulát, meg ezt a forintot (— s átadta neki a könyv címét, meg azt az ezüst förest, a melyet a kasznárja hazahozott a fővárosból —), menjen be Pesten egy könyvesboltba, s vegye meg nekem a könyvet, a melynek a címe föl van írva.

(folyt. köv.)

többen jelen. A czímszerepben *Leővey* elismerésre méltó alakítást nyújtott. Othelloja szép, férfias alak volt, kinek a nehéz drámai kitöréseket sikerült érvényre juttatnia. Különösen jól oldotta meg feladatát az utolsó előtti felvonás hatos jelenetében. *Holéczy* fenséges *Desdemona* volt. Művészi játéka teljesen lebilincselte a hallgatóságot. A kapott tapsokat megérdemelte, úgy szintén *Kemény* is, ez a törekvő fiatal színész, ki a nem neki való szerepben öntuatos, gondos tanulmányra való alakításban mutatta be Jágót. Nagy Mari, mint Jógó felesége, eltalálta a kellő hangot.

Pénteken nagy közönség jelenléteben a „*Gyerekkasszony*” ment a múltkori összevágó előadásban.

Szombaton a „*Parasztszűcs*” opera és „*Az érgerke*” vígjáték került színpadra. Az énekes személyzet mindent elkövetett, hogy a kitűnő zenéjű operát összevágó előadásban mutassa be a közepes számban megjelent közönségnek. Nógrádi (Alfio), Kemény (Turiddu) sok tapsot kaptak, de ezt meg is érdemelték, mert jól játszottak és szépen énekeltek. Hevesi Janka Szantuzza szerepében megmutatta, hogy benne a derek társulat oszlopos tagot nyert. Lipcsey Józsika nehéz szerepét sikerrel mutatta be. A karok jól működtek, a zenekart pedig Váradi karmester buzgalommal vezényelte. Az operát pénteken megismétlők. A vígjátékot Kápolnai Irén és Kömléi nagy sikerrel adták elő.

Vasárnap Deréki Antal „*Napraforgó*” című népszínművét adták telt ház mellett összevágó jó előadásban. *Leővey* a bíró, *Holéczy* a bíróné szerepében kitűnően oldották meg feladatukat. Lipcsey és Tomcsányi a szokott jók voltak, akik szerepüket ezuttal is teljesen érvényre juttatták. Rátkai Sándor, Kemény Lajos és Balog Árpád semmivel sem maradtak a többiek mögött. A nevetettől részről Ferenczi gondoskodott és a közönség hálás is volt érte.

A szakavatott működésnek csalahataltan kritériumát képezi a közönség partolása. Ha szabad már most a szolnoki körülményekből következtetve jóslatokba bocsátkozunk biztosra vehetjük, hogy november 19-étől kezdve élvezetes esteket fogunk a színházban tölteni és hogy önzetlen partolásunkban a társulat is megtalálja bürgölködésának gyönyörűségeit, mert Szolnokon határozottan anyagi sikert ért el a színtársulat.

Első előadásra Honthy háza, a másodikkra Virágcsata (Szombaton) és a harmadikkra Holtomiglan (Vasárnap) van kitérve. Noha ezek a darabok a magyar muzs újabb és legújabb termékei közé tartoznak, mégis alkalmasok lesznek arra, hogy kiváló műveléssel bíró közönségünk kellő képet alkothasson magának a színtársulat képességéről.

A mint értesülünk, színházunk helybéli közönsége a páholyokat már mind lefoglalta. Ez helyes. De azt is halottuk, hogy sokan szívesebben béreinek egy fel páholyt, (páros vagy páratlan napokra) mint földszinti néző helyet, sőt ha az előbbit meg nem kaphatják, hát inkább nem is béreinek. Hát ez már nem egészen helyes.

Mert ha úgy kinálkozik az alkalom, mint nálunk, hogy vagy az összes előadásoknak a felét, vagy mindannyit nézhetjük meg megkülönböztetve egy árban: akkor fel-

tétlenül helyesebben cselekszik az, a ki nem adozza fel minden második előadást, a mások előtételének és a saját kényelemszeretetének.

Egyébként qui vivra verra! —

Szózat

a magyar hazafiakhoz.

Ezer esztendeje, — tüzell, lánggal, viharral és vérrrel teli ezer év, — hogy Árpád leszállt a hegyekről és először megittatta lovát a Tisza eltető vizéből.

A mi vére a magyarnak elfolyt ez idő alatt az Árpád foglalta haza védelmében, ha egy mederben hömpölyögni látnók: szörnyű biborszínű folyam lenne az, egy vér-Tisza, mely megfestené egymaga a Dunát és Fekete-tengert a rubint színére.

Es a küzdelem nem érte végét. A harc folyik tovább, a riadó hívja a honfiakat csatára ma is az ezeréves bírodalom térein, a második ezer év küszöbén; hívja harczra, döntő csatára. És a küzdelem, a melyet bárd, buzogány és repülő nyilvessző kezdett; melyben utóbb kard elén nyargalt, golyóiban száguldozt adva-véve a halál: a küzdelem mostan a béke, a civilizáció emészte több fegyverei folytatják.

Az eke, a kalapács, a cirkalom, a toll, nyomtatott betű vivják a harcot.

A szorgalom, a takarékoság, a munka, a szeretet szentháromsága: ember-, hazai- és szabadságszeretet állanak csatáorban.

Halljátok meg a szómat mind ti magyarok, testvérek, hazafiak, és jussin a beszédem feltárt szívetekbe!

Ötször kiirtva ötször föltamadott és megsohasodott a magyar ősei földjén, és áll ma is, fejedelmi szep nyelvvel az Isten trónját ostromolva, imádsággal és háladással.

Az Isten, a ki karjába acélt, kardjába lángot, szívében vítétséget, elméjébe világosságot ada mindig és győztessé tette mostoha időkön s ádaz ellenségeken: Isten most ihlesse meg szívét és leheljen bele erkölcsöket, a melyek győztessé teendik a második ezer év keményebb harcáiban.

Tekints oh magyar, a ki az ország szívében, áldott földeken, virágzó városokban, magad sokaságában, biztonságod erze-tenek elegeiben lakozol: tekints, te boldog, országod határszéleire, a hol elszórva, megostromolva, ember és természet mostohaságában elatedet és álmód nyugalmát, nyelvedet és kezéd munkáját elszant küzdelemben, emberfeletti feláldozással védik és őrzik előőrseid, magyar testvéreid, idegen fajok köze, idegen nyelvben szort drága szigeteket.

Hősök, a kik külső ellenséges célzattól taplátt tamadások ellen védik a talpalattnyi földet, védnek egy-egy iskolát, védnek egy-egy templomot, védik családok magyar szentelyét és szinte roskadoznak az emberfeletti harcban.

Mikor a királynak háboruja támad, mire oktatja az irás? Azt mondja, a böles király eleve számon szedi a katonaságot, edzi és szervezi s mikor a trombita rian, előre küldi és serege megszerzi neki a babért s a diadalt.

A mely király pedig nem gondol eleve hadseregére, hanem csak mikor csatára szólítják, hirtelen szedi össze és ámbár példát mutatva, maga rohan előre; az a király nemcsak elveszti a csatát, hanem maga is az ellenség fegyverének áldozata lesz és hevenyszert serege ki kardra hanyódik, ki szétszóródik.

Vedd elmédbe testvérem és anyám egy szeméjében, királyi magyar nemzet, fejedelmi nép, hogy a böles király dolgát kövesszéd.

Ne várd meg, a mi idegenek megfújják a harci riadót, hanem gondjod eleve, gondjod a béke idején a te katonáidra, a kik

szent kincséidet: magyar nyelvedet, magyar nemzetiségedet, nemzeti műveltségedet máris szorongatva védik; szervezd fel őket, fegyvered fel őket, edzed meg őket önfeláldozó hivatásukra, hogy, mire a trombita szava a te hajlékadat eléri süvítő hangjával, sereged keszen, erősen, bátran, lelkében, és kazáiban a biztos diadal fegyvereivel vehesse fel erredet a harcot.

Es te diadalni indulóval, lengő zászlóval indulj dicsőséged második ezer évébe, nemzeti nagysággal, magyar szívvel, Árpád hódító erejével.

Igy szól hozzád innen a Kárpátok aljáról, félközzel építve, félközzel birközva, egész lelkevel érted lángolva egyik szérény, de hűségében meg nem szárnyalható katonád: **a felvidéki magyar közművelődési egyesület**, mikor testvérként üdvözöl es nehez munkájához támogatásodat kéri.

Nyitra, 1896. május hóban.

Gróf Karolyi Istvan, a „F. M. K. E.” elnöke. Thuróczy Vilmos, cs. és kir. kamaras, főispán, tiszteletbeli elnök. Szontagh Pál, v. b. t. t., főrendiházi tag, tiszteletbeli elnök. Rákosi Jenő, tiszteletbeli elnök. Gróf Degenfeld Lajos, tiszteletbeli elnök. Csipkay Károly, Zólyomvármegye alispánja, alelnök. Craus István, a III. oszt. vaskorona rend lovagja, Nyitra vármegye alispánja, ügyvivő alelnök. Libertiny Gusztáv, kir. tanácsos, Nyitra vármegye tanfelügyelője, tiszteletbeli alelnök. dr. Gyürky Geyza, Nyitra vármegye tisztifőgyezes, tiszteletbeli alelnök. Lőrinczy György, a „F. M. K. E.” központi titkára.

H I R E K.

— **Kinevezés.** Dr. Vojnits István főispán Fischer Nándor rendszerinti díjnoknak szolgálóiról is-ö irnokká történt kinevezése folytán megürült díjnikó állásra Szabó Orestz hódsgahí közzgyezők irnokot nevezte ki.

— **Előléptetés a cs. és kir. hadseregben.** A novemberi katonai előléptetéseik alkalmából a cs. és kir. 23. gyalogezred zombori zászlóaljánál Puszkás tiszthelyettes hadnagygya lett előléptete.

— **Előléptetése a honvédségben.** A novemberi katonai előléptetéseik alkalmából a minket érdekli 6. honvédgyalogezrednél a következő előléptetéseik illetve kinevezéseik történtek: Farkas Sándor őrnagy, hadtűzészeti parancsnok alezredesse, Zdelár Antal százados őrnagygya nevezettek ki; Fodor Pál századosnak az őrnagygyi illetékek engedélyeztettek; továbbá Biscoutini Péter és Pöcker József II-od oszt. századosok I. oszt. századosokká, II. oszt. századosokká Balogh Mihály és Farkas István főhadnagyok nevezettek ki; dr. Lemberger Rezső ezredorvos törzsorvos lett es egyidejűleg a debreceni honvéd-kórházhoz osztatott be, dr. Czirikai Ambrus II. oszt. ezredorvos I. oszt. ezredorvossá es dr. Scherer János, dr. Mezei Izsó tart. segédorvosokat főorvossá, végül Skultethy Aladar hadapród-tiszthelyettes hadnagygya es Zelei Győző törzsermester hadnagy-kezelő tisztte nevezettek ki.

— **Kitüntetett kiállító.** A bajai Szokolovits György melle meg egy kitüntetett bacska kiállító sorakozik es pedig varosunk ismert alakja Demetrovits Sándor tornatanár, a ki galambjaiért díszoklevelet nyert.

— **Emlékkő a honvédeknek.** Az ö-becei ezredéves ünnepélyeket rendező bizottság okt. hó 30-án gyűlést tartott, a melyen a szegedi Fischer János fia bányatulajdonos es kőfarago czég által benyújtott tervezet szerint Ö-Becsén a Szent István téren oszlopot emeltet az elesett honvédek emlékére.

— **Adakozás.** Gróf Zichy N. János a topolyai izraelita templom renoválására 200 frot, a topolyai két izr. jétékony egyletnek pedig 75 frot adományozott.

† **Konyovits Jusztin.** Egy derek polgártársunk, a városi törvényhatóság virilisi tagja Konyovits Jusztin zárta le szemet örök álomra f. hó 2-án az esti órákban. A gyászír alattalános és mély részvevő kellett, mert Konyovits Jusztin szorb polgártársaink közt előke. ő társadalmi szerepet vitt s mindent, mint szabóitlen jellemű férfút tisztelték s nagyrabecsülték. Temetését f. hó 4-én óriási részvét mellett ment végbe. A gyászjelentést itt adjuk: Fájdalomtól megtört szívvel tudatjuk, hogy hön szerepet ferjem, atyánk, apósom Konyovits Jusztin folyó évi november hó 2-án délután 5 órakor, életének 61-ik évében, rövid és kínos szenvedés után, jobblétre szenderült. A drága halott földi maradványait folyó évi november hó 4-én délután 3 órakor fognak a Szent György templomban beszéltetni és azután a Nagy-Boldogasszonyról nevezett sírkertben örök nyugalomra tetetni. Zomborban, 1896. évi november hó 2-án. Béce lebegjen hamvai felett! Dr. Konyovits Dávid, dr. Konyovits György, Konyovits Antal, fiait. Konyovits Ivanka, leánya. Konyovits Jusztinné szül. Birvatszky Mileva, özvegye. Konyovits Dávidné szül. Vukicsévits Vera, menyé.

— **Iparoktatási főigazgató.** A vallás-és közoktatásügyi miniszter a hazai iparoktatási intézők feletti főfe ügyelet gyakorlására szervezett főigazgatói alámla Mártony Márton kir. tanácsos tanfelügyelőt nevezte ki s eirendelte, hogy működését f. é. november hó 1-ől kezdje meg.

— **Házasság.** *Buday Pál* dr. főispáni titkár folyó hó 7-én tartja polgári egybekötést a budapesti VIII kerületi anyakönyvvezető előt *Bogdánffy Janka* kisasszonnyal. A polgári egybekelés után a belvárosi plebánia templomban az egyházi áldásban részesülnek.

— **Pályázat.** Az újvilági törvényszeknel két aljegyzői állásra 2 hét alatt.

— **Testvérgyilkos.** Dzsiltov Gruja ó-becsei legény részegfével összeveszett Goszpodinacsy Sándor és fiaival Lyubóval A heves legény csakhamar bieskát rantott, hogy elleneit megtamadjá. Éppen abban a perczen lepett a korcsmáca Dzsiltov nővére Persza, a ki látván fiére gyilkos szandekát közéjük ugrott. Dzsiltov azonban vakdühében nem engedte le karját, hanem a kezt saját nővére bal oldalába dofte. A leány életveszélyesen megsbesült. Dzsiltovt a csendőrség átadta az ó-becsei járásbírósnak.

— **Hymen.** Szikes Ignác kulturmérnök Tozsanay Jegyet váltott Zsótér Aranka kisasszonnyal B.-Peketehegyről.

— **A kiraboló közégi pénztár.** Egy rövid híren közöltük mar a bacs-petrovosszellői pénztár kirabolását. Az „Ó-Becse es Videke” nyomán most alkalmunk van azt részletesebben ismertetni. Pénteken már a reggeli órákban elterjedt az a hír, hogy a bacs-petrovosszellői közégi pénztárt kirabolták. Telefon kérdézősködesre e hír megerősítést nyert, de oly alakban, hogy a kassza nem lett felörve, hiány nincs, valószínű, hogy a tettesek munkájuk közepette megzavartattak. De csakhamar jött a másik tudósítás, a mely szerint 4000 ft és több forint aru bélyeg hiányzik, ugyanigy szóló a szolgabírósnakhoz beérkezett hivatalos írásbeli jelentés is, amely szerint Balassa János közégi pénztáros hivatalos helyiségebe a padlason át törték be és ott a pénztáros íróasztalát feltörve az abban talált pénzt és értékegyeket emelték el a tettesek. Ez értesítésre dr. Balaton Gyula szolgabíró és dr. Krutelik Daniel tb. szolgabíró azonnal Petrovosszellőre utaztak, ahol Balaton szolgabíró az egész eljárárság jelenlétében rovancsolást eszközölt. Tényleg beigazolást nyert, hogy 4345 ft 32 kr emelték el a Papakosztáék az asztalfiók feltörésével. A rovancsolás szerint a pénztárból tényleg hiányzott 456 ft 72 kr., ezen kívül az eljárárság

és a pénztáros kimitatása szerint befolyt 3858 ft 60 kr. járás bírlét után, ez azonban még nem lett elkönnyelve, úgy szinten nem szerepel a naplóban 30 ft, letett bánatpénz, amire ideiglenes nyugta lett kiadva. A kihaltatott pénztáros azt vallotta, hogy sietségekben tette fölújába a pénzt a táskával együtt. Arra, hogy miért nem lett rendszeren elkönnyelve a járásbírlét, azzal védekezik, hogy az még nem lett a közgyűlés által beutaltványozva. A jegyzőkönyv felvétele után dr. Balaton szolgabíró utasította az eljárárságot, hogy 4345 ft 32 kr. erejéig Balassa pénztáros ingatlanai telek könyvvileg megterheltesse. Azon szabálytalan eljárásért pedig, hogy az összeg nagy része nem lett elkönnyelve, de főleg azért, mert ily nagy összegget nem a tüzmentes szekrenyben helyezték el, hanem gondatlannal a könnyen feltérhető asztalfiókban — a közégi pénztáros ellen a feyelmi vizsgálatot mondotta ki a szolgabíró. Balassa pénztáros a feyelmi eljárásban megnyugodott, felebbeszét nem jelentett be. Petrovosszellőn általában a sajnálkozás Balassa pénztáros emez esete fölött, mert mindenki pontos, rendszerető hivatalnoknak és becsületes embernek ismerte. A községet semmi esetre sem éri vesztés, mert Balassa jó módú ember, közel 20 ezer frtot erő birtoka van. A csendőrség a nyomozást erélyesen végzi, de még ez ideig nincs eredmény. Anyai meg volt állapítható, hogy az illetőknek nagy jártassággal bíróknak kellett lenniök és bizonyára azt is tudták, hogy nem hiába törnek be, hogy nem üres az asztalfiók. A vizes kamra rozoga ajtaját felteszezté jutottak a padlás feljárathoz és így a padlásra és itt a pénztár szoba feletti padlatot átörve ereszkedtek le a szobába. Nem nagy nehézségbe került feltörni az asztalfiók gyenge lakatját és így kiszedték abból, a mi értékes volt. Az írományokat nem bántották, a vasszekrény kinyitásával kísérletet sem tettek, úgy látszik melegegedtek a 4000 frttal s nem vágakoztak a vasszekrény tartalma után. A betörést csak reggel a hivatalba lépésük vettek észre és az eljárárság a szükséges intézkedéseket azonnal megtette. Taviraltlag az eseményről a megyei alispán is értesítve lön.

* **Köhöges, rekedtség és elnyálkásodásnál, a torok és légzési szervek minden zavarainál, melegen ajánljuk tiszt. olvasóink figyelmébe Egger kútúró hatású mell-pasztilát.** Kaphatók 25 és 50-kros dobozokban, minden gyógyszerárban és nevesebb gyógyszerüzletben. Fő és szektüldési raktár **Egger A. és fiai Nádorgyógy-szertára Budapestén, Vaczi kör-út 17.**

* **Shakácsnő, ki már több előkelő házban alkalmazva volt, ajánlikozik házi-mulatságokhoz, lakodalmakhoz.** stb. Czim: Géza utca 254. szám.

Henneberg-selyem csakis akkor valódi, ha közvetlen gyáramból rendelik — fekete, fehér és színes 35 krtól 14 ft 65 krig méterenként — sima, csikos, koczka-zott, mintázott damasztos s. a. t. (mint egy 240 különböző minőség és 2000 miúntázatban) s. a. t. a megrendelt áru és postabér — vámentesen a házhoz szállítva és mintákat postafordultával küld: **Henneberg G.** (cs. e. k. udvari szállító) **selyemgyára Zúrichben.** Svajczba címzett levelekre 10 kros, levelező lapokra 5 kros bélyeg ragasztandó. Magyar nyelven írt megrendelések pontosan elintéztetnek. 1

Faluvégről.

Bodrogh-Monostorszeghen. 1896. november 2.
Elmúltot, lezajlott!
A győzelem mamora még mindig tart s még sokáig fog tartani. Az adáz harez elvonult fejünk felett; a politikai ellenetek

visszatérnek engesztelékenyebb medrűkbe; a homlokokon összeráncolt redők lassacsckán kismulnak. A főlzolgabírók, szolgabírók, jegyzők, segédjegyzők, irnokok, végrehajtók, rendőrfelelyelők, rendőrök, kisbírák, nemkülönben az okleveles közégi kasszók, gulyások és lámpagyújtatók, hozzáértve a fürge bábaszonyt, mindannyian önelégült széles mosollyal végzik a rendes napi robotot.

A tisztelendő urak is a breviárius not szorongatják most, tán több ahitattal, mint a választók névjegyzékét.

Elvégre is mindenki megnyugszik a megmáshíthatatlanban.

Most azután előkerülnek a folyó ügyek. Folytatódnak az elzekválasok, párbébehajtások, erdőkarok elintézése, elő es feyelmi vizsgálatok megejtése.

A feyelmi vizsgálatok, — diplomáciai előrelátásból — igen természetesen — a választások idejére függöbben tartatnak.

Kellemelen, hideg szellőkent hathat az ilyesmi az illetékesekre. — (Ugye?)

De hát — elvégre is — át kell esnünk rajta!

Mindegy jobb a rettenetes vég, — mint a vég nélküli rettegés.

Nekünk is van egy ilyen feyelmi ügyünk, még pedig a legjavából.

Van abban nemzetiségi izgatás, életveszélyes fenyegetés, (en grosse) szabálytalan adóelőírások és elkönnyeslések, kestarlatmu adásvévisi szerződések, terrorizás, hivatalos pénzeknek magánclára való ügyes felhasználása stb, stb . . .

Egyszóval a feyelmi vétsegeknek minden fajtája, melyből egy pompás társadalmi dramát lehetne összeállítani s a mely minimum 100 előadást érne meg nemcsak Búffyországban, hanem még Honfölduban is.

Április hónap óta húzódik ez a drámai momentumokban éppenséggel nem szűkölködő feyelmi ügy, melynek szomorú hőse, az érdemekben sarlóva hajót Buziczky Tamás közégi l-só „segédjegyző,” n. kir. anyakönyvvezető — helyettes, önszegélyző-egyleti aligazgató, volt megye-bizottsági tag, kvalifikált neptribum, a községek oszlatlanul elismert atka, elpusztíthatatlan nyüge.

Az áprilisi hóban megejtett kántorválasztásból ered az ügy, a mely alkalommal ez az univerzális úri ember a legfektelenebb és legcsunyább dolgokat követte el. Negyven polgár által történt a feljelentés ezen lap hasábjain, amire aztán a vádolt honfitts azszal felett vissza, hogy sajtópórt indí ellenük.

Azóta persze sok minden történt.

Az ezredéves kiállítás megnyitották, be is csukták; a vaskaput is megnyitották, de be nem csukták; Affendakisz Perikles kománk is szabadságra ment, de hírs egészében került vissza a lakat mögé; az orosz cári pár bejárta fél Európát, a képviselőválasztások is már befejezéstüköz közelédnek, de . . . de a sajtópernek meg se híre, se hamva.

Az alatt az idő alatt azonban, megyénk derek alispánja megindította az elővizsgálatot, melynek — a körülményekhez képest — az eredménye lön, hogy a tisztelt sajtópereskedő segédjegyző ur ellen a feyelmi vizsgálat ad numerum 30052. alatt kiszabottat.

Közbejötték a képviselőválasztási mozgalmak s az a hír kezdett mindjárt elejétől labrakapni, hogy ha a fentiszelt ur „jól viseli magát a választások alatt”, akkor . . . nos hat akkor, Themis enyhében fog a kobakjára sújtani.

Ez elkedvetlenítőleg hatott az érdekelt panaszosokra annyival is inkább, mert azért támogatják teljes erejükkel Bedő zászlaját és pedig fényes sikerrel, hogy hat hadd lassák, valjon akad e meg igazság és jog ezen a kvótába hulladt kerek földön.

De ök bíznak és bíznak még most is a megye pártalanságában.

Hiszik, hogy igazságos ügyük győzni

fog és kiugrasztják azt az embert, ki majd két év tizeden át, a legfektelenebb módon grasszalt abban a hivatalban s visszaelt azok bizalmával, kik azzal őt — fájdalom, érdemtelenség — megajándékozták.

Tény az, hogy Monostorszegh 108 kormánypárti választót vitt az urnák elé. — De ez semmiesetre sem Bikiczky Tamás érdeme, hanem igenis ez legnagyobb részt Deák Zsigmond apatini járási főbíró érdeme, kinek megnyerő és páratlan szívvelyes modora még az ellenpártiakat is teljesen lefegyverezte. És csekély érdeme azon polgároknak, kik a fegyelmi ügyben leginkább érdekeltek voltak s méltán várják a legszigorúbb, de egyedül: igazságos ítéletet.

De elképzelhetetlen s valóban bépkölos állapotokra mutatna az, hogy egy súlyos és pontról-pontra beigazolt vádakkal illetett köztisztviselő azért, mert községéből 108 választó szavazott a kormánypártra, futni engedtessek.

Ne keserítsük el az ilyen szemérmelen okoskodásokkal az amúgy is izgatott kedélyeket.

Ezen köztisztviselő bűnössége a legkisebb részleig igazolva van, — tehát bűnhődjön szigorúan, — érdeme szerint.

Ezt így kívánják a jog és igazság és a községnek természetes fejlődése és belső bekecsélete!

Hunyor.

IRODALOM.

Bács-Bodrogh Vármegye Egyetemes Monografiája.

— Ismerteti: *Buday Gerő.* —

Mielőtt e nagy gonddal megírt munkának részletes ismertetését megkezdésem el nem mulasztatom, hogy néhány szóval ne méltassam Bács-Bodrogh vármegye áldozat kényszerét, mely lehetővé tette, hogy dicső megannyi dicsőteljes muljának feltárása által a jövő kornak gyermekei tanulságot merítsenek s hogy egy ezredév letelte után visszatérőként a multra, új erőt gyűjtsenek egy másik ezredév küzdelmeihez. E nemese czél vezérelte vármegyénk intéző köreit, midőn az ezeréves ünnep alkalmából a vármegye törvényhatóságának egy megírható Monografiáért előterjesztést tett Schmausz Andre akkori alispán. 1891 év október 6-án tartott vármegyei közgyűlés az előterjesztést elfogadta és a szükséges költségeket megadta. A nemes tett dicséret önmagát, mely által a hazafias érület nem csak szavakban, hanem tettekben is nyilvánul.

A monografia ügyeinek intézésére Schmausz Andre alispán elnöklete alatt a következők voltak megbízva: Karácson Gyula főjegyző; Mihályi János árv. ülnök, Czirfusz Ferencz tanfelügyelő, Boromisza Tibor kanonok, Szabó Péter ev. ref. esperes, Molnár Istvan tanár, ki egyszersmind a szerkesztéssel is megbízott. Időközben a szerkesztésben változások történtek, amennyiben Molnár eltávozásával Dudás Gyula dr. bizatott meg a szerkesztéssel, kinek faradhatatlan és alapos ismerettel és tudománnyal rendelkező ismeretnek köszönhető, hogy a Monografia ily országos elismerést szerzett. A fővárosi kritika oszlatlan elismeréssel szótolt, én ítéletet nem igen akarok mondani felette, hanem csak a műnek ismertetésére szorítkozom, mert méltán megérdemli, hogy minden bácsmegyei tisztelettel hajoljon meg előtte.

A műnek nyomdai kivételével Bittermann Nándor és fia jó hírnevéről ismert czég bizatott meg, mely technikailag oly tökéletes munkát állított elő, mely bármely fővárosi czégnél büszkeségére válhatna. A legteljesebb elismeréssel kell a fent jelzette czégnak adózni, s a mi a vidéken nagy ritkaság, hogy majdnem teljesen ment a sajtó hibáktól.

Ezek előre bocsátása után a műnek részletes ismertetésére fogok áttérni, miért is előre közlöm a fejezeteket azon sorrendben, mint az ismertetés meg fog jelenni.

I. ső rész. A honfoglalás előtti kor és emlékei. Irta Dudás Gyula.

II-ik rész. A honfoglalástól a mohácsi vészig. Irta Dudás Gyula.

III. A török hódoltság kora. Irta: Iványi J. és Dudás Gy.

IV. A XVIII. század története Irta: Iványi és Dudás Gy.

V. A vármegye története 1792-1849. Irta: Groschmidt Gabor.

VI. A 1848-49 évi események Irta: Thim József dr.

VII. A szerb vajdaság 1849-1860. Irta: Groschmidt Gabor.

VIII. Az alkotmányos élet 1861. Irta: Groschmidt Gabor.

IX. A magyar provizorium (1861-1867.) Irta: Groschmidt Gabor.

X. Az alkotmányos aera 1867-1870. Irta: Groschmidt Gabor.

(Folyt. köv.)

A „**vasárnapi Ujság**“ november 1-ei száma 12 képpel s a következő tartalommal jelent meg: „Az iparművészeti muzeum és iskola új otthona (képekkel Weinwurm Antal fényképi után). — Költemények: Eji da Kozma Andortól. Temetőben G. Diószeghy Mórtól, Fiam sirján Hamvas Józseftől. — Regénytár „Az eltűnt”. Regény, irta Szivos Béla (Linek Lajos rajzaival). — „Hires asszonyok”. Történeti rajzok (képekkel). — „Petőfi Bem táborában”. Ferenczi Zoltántól. — „Az ezredvi kiállításból: Zenci tárgyak”. Sztankó Bélától. — „Választási furcsaságok Angliában. — Divatlevel (divatképpel). — A sirok gyasza és humora”. — „Irányi Dániel siremléke“ (képpel Donáth Gyula szoborműve után). — „Választási képek“ (Jantyk Mátyás eredeti rajzaival). — „Az egyesült budapesti fővárosi takarékpénztár.” — Irodalom és művészet, Közintézetek és egyletek, Sakkjáték, Keptalány, Egyveleg, stb. rendes heti rovatok. A „Vasárnapi Ujság“ előfizetési ára negyedévre 2 fit, a „Politikai Újdonságok“-kal együtt 3 fit. Megrendelhető a Franklin-Társulat kiadóhivatalában, (Budapest, IV., egyetem u. 4. sz) Ugyanitt megrendelhető a „Képes Neplap“, a legolcsóbb újság a magyar nép számára, felévre csak 1 fit 20 kr.

Törvényszéki csarnok.

Dr. Donoszlovits — contra dr. Thim sajtóper.

A szegedi kir. törvényszék, mint sajtóbírószág folyó hó 2-ra tüzte ki dr. Donoszlovits Vilmosnak dr. Thim József elleni és ennek viszont beadott sajtóper tárgyalását, melyek, mint köztudomásu, akörül forognak, hogy néhai Ergh Mihály kernyajai volt orvos elhalálozása a két orvos közül melyeknek helytelen kezelésével vagy hanyagságával van összefüggésben. Ezen ügyet dr. Thim József zombori járásorvos vitte a nyilvánosság elé a „Bácska“ 1895. nov. 26. számának nyíltérében, ahol egyenesen azzal vádolja dr. Donoszlovitot, hogy „*kezelése teljes ideje alatt elmulasztotta a kötelezőszerű sebészi beavatkozást*“ és „*a fertőzött sebet antiseptice egyáltalán nem kezelte*“, — ami más-szóval nyilván jelent, hogy dr. Donoszlovits Vilmos a btk. 290 és 291 §§-aiban ütköző emberölés vétségét követelte volna el.

Erre dr. Donoszlovits Vilmos a „Bácska“ nov. 29-iki számában csak annyit felelt: „*Őn ellen a sajtóperet rágalmaszás és becsületsértés miatt folyamabba tettem*“ és hozzá tette, hogy „*egy végtelen beavatkozás után a vérmérgezés tünetei és a halál rapid gyorsasággal bekövetkezett.*“

Ezt viszont dr. Thim tekintette sértésül, mert néhai Ergh Mihályon ő vég-

zett operációt a kezelő dr. Donoszlovits tudta, bejegyzése és jelenléte nélkül és orvanczot constaltál, mit Donoszlovits két nappal előbb Kohus János pacséri orvos-sal együtt egyetértőleg kizártak talált.

Az esetnek érdekes előzménye még az is, hogy dr. Thim József, aki ezen magán ügyet állítólag azért vitte a nyilvánosság elé, mert védekezni akart Donoszlovits állítólagos szóbeli nyilatkozata ellen és ezen szóbeli nyilatkozatokért a zombori kir. járásbírószág, mint fenytítő bíróságnál keresett elégtételt, amde ott arról győződve meg, hogy vádja tarthatatlan, azt *jónak látta* visszavonni, mire Donoszlovits a Thim által tett szóbeli nyilatkozatok miatti feljelentését beszüntette, mert ezek miatt a sajtóeljárás már ugy is folyamatba tétetett.

A végtárgyalást a következőkben ismertettük. Elnök: Pókay Elok, szavazó bírák: dr. Czukor és Schnell. Jegyző: Tömörkény. Dr. Donoszlovits Vilmos ügyvéd dr. Molnár Gyula zombori, dr. Thim József pedig Polczner Jenő szegedi ügyvéd és országos képviselővel jelent meg.

Az esküdtszék megalakításában mindkét fél kimerítette visszavetési jogát. Esküdtek: Bozó József, Kátay Ferdinánd, Pálffy János, Kontraszt János, Pálffy Lipót, dr. Cserey Zsigmond orvos, Reinsner János, dr. Székely Vilmos, dr. Vöber Lajos, dr. Terkina Gyula, Weiner Miksa, Vajda Sándor. Póttagul: Polczner Jenő védő ügyvéd mint képviselőjelölt ellenfele Pálffy Viktort a hallgatóság élénk derűtsége között sorolta ki, kire elnök mint póttagra a visszavetési jogot alkalmaztatni nem engedte, és végre dr. Szőke József szintén póttag.

Az esküdtszéki tárgyalásra tanuk is nagy számban lettek beidézve különösen dr. Thim József részéről, — kik legnagyobb részben jelentéktelen és az ügyvel összefüggésben nem álló körülményekre lettek bejelentve. Megjelentek: dr. Vadas Kálmán, Krämer Rezső, Oláh Zoltán, özv. Ergh Mihályné, Ergh Lajos, Ergh Oszkar, dr. Czirják, dr. Duchon János, dr. Palkovics Gyula, dr. Kabos Márton, dr. Dudás Gyula, Szakáll Adorján, Pröties György, Kohus János, Speizer Agoston, és két-három javas asszony. Szakértőül beidézettek dr. Donoszlovits részéről: dr. Hadzsy János topolyai és dr. Regdon Károly szegedi törvényszéki orvos.

Az esküdtszék megalakítása ellen Polczner védő kifogást emel, bár ő maga is tevékeny részt vett a megalakításban. Erre a tárgyalás megnyitván — folólvastatik dr. Donoszlovits Vilmos vádlevelé, amelyre Polczner Jenő előzetesen nyilatkozni kívánt. Elő akarta hosszadalmasan adni a tényállást, de az elnök oda utalta, hogy csupán a vádlevelre tegyen megjegyzést. Ekkor Polczner a vádlevel ellen azt a kifogást emelte, hogy abban az inkriminált kitételek nincsenek külön kiemelve és nincs megmondva, hogy azok közül melyik becsületsértő, melyik rágalmaszó. A vádlevelt elutasítottani kéri.

Erre dr. Molnár Gyula reflectálván, alaptalannak mondja a kifogást, felolvassa a vádlevelből az inkriminált kitételeket, melyekben a becsületsértés és rágalmaszás kritériumai egyaránt fölhalálhatók. Kéri a védelem képviselőjét a czéttalán alaki kifogásokkal ne iparkodjék zavart támasztani, hanem törekedjék oda, hogy az anyagi igazság derítsessék ki. Elnök a vádlevel fölötti vitát bezárja.

Következik dr. Thim kihallgatása. Rm. kath. nőten, 35 éves orvos, a cikket ő írta, érte a felelősséget elvállalja. Előadja, hogy ő mult évi nov. 19-én Ergh Mihály községi orvosnál látogatást tett, ott a beteg állapotát oly súlyosnak találta, hogy a családtagok előtt kijelentette, ha a ház (melyet ő 37—38 %-nak talál) három nap alatt le nem száll, a beteg el-

van veszve. Elhanyagolt robánzat talált, mütétet végezt, néhány napra Ergh elhallozása után úton útfélen azt beszéltek, hogy ő volt az elhallozás okozója, mert rozsdás késsel operált, mindenki azzal fogadta: mit tett a szegény Ergh-gel. A zombori olvasó körben 32-en interpelláltak és dr. Alföldy nővére azt mondta, hogy felőle el van terjedve, miszerint a vérmérgezést ő idézte elő. Ez okból volt kénytelen az ügyet nyilvánosan szel-lyesztetni.

Azután fololvastatik dr. Thim József vádlevelé, a melyre dr. Molnár Gyula előzetesen a következő nyilatkozatot tette: A vádlevelben szándékos dátum hibák fordulnak elő, ugy van föltüntetve dr. Donoszlovits Vilmos sajtóügyi feljelentése, mintha azt 1896. febr. 10-én nyújtotta volna be még pedig azután, hogy a zombori kir. járásbírósg előtt dr. Thimmel össze-ölekezett volna. Ez nem áll! Donoszlovits 1895. nov. 29-én a Bácska hasábjain kijelentette, hogy a sajtóport Thim ellen folyamatba tette és így a panaszföljelen-tés benyújtása többé már nem az ő, ha-nem ügyvédjének a ténye volt, kinek la-gott meghatalmazást adott. A kir. járás-bírósg előtt Thim azt a kijelentést tette, hogy Donoszlovits *semmi tekintetben sem vádolható mulasztással* és a Bácska nyilt-terében tett nyilatkozatait önmaga desav-juálta. Ez okból Donoszlovits sem kívánta vádját föntartani, főleg miután ő sohasem mondotta, hogy Thim bármi tekintetben rosszhiszeműleg járt volna el a beteg körül. Egyuttal megjelöli a Thim által benyújtott vádlevelé alaki hiányait, melyek miatt azt visszaadni kéri.

Következik dr. Donoszlovits Vilmos kihallgatása: Róm. kath. nős, 3 gyermek atyja, 37 éves; az inkriminált közleményt ő írta és érte a felelőséget elvállalja.

Előadja, hogy Thim Józsefnek mind-össze is válaszolni akart súlyos vádakot tartalmazó nyilt levelére — azon-ban a használt kitételekkel Thim ellen sértést nem követelt el, hanem erkölcsi kötelességében állott orvosi reputációját megvédeni. Elmondja, hogy nov. 17-én látta utóljára az általa kezelt Ergh Mikályt Kohus János orvossal, a mikor az teljesen lázaltan volt, és egyáltalán izület-i baja elmult a bal lábán. Míg a jobb lábán levő tyukszem sebe nem fáj, azt alaposan megvizsgálták és antiseptikus kötélekkel ismét ellátták. Hogy azután 48 óra alatt mik történtek és mit talált ennek folytán dr. Thim a betegnél — azt nem tudja, de tény az, hogy a seb-láz tünetei és a halál rapid mód bekövet-keztek, miért is Thimnek az ő jelenléte nélkül — orvosi gyakorlat ellenes beavat-kozását végzetesnek tartja anélkül, hogy hogy ezzel bármi irányban is gyanusita-ni akarná jóhiszeműségét. Kárhozatja itt az esküdtsek előtt is magatartását, mert a kezelő orvost nem lett volna sza-bad mellőznie és beavatkozása legalább is fölösleges volt, arról nem tehet, hogy a városban mende-mondák keringtek, ő sehol senkinek rozsdás kést nem emli-tett, olvasónak és casinónak nem tagja, te-hát ott a hirt nem is terjeszthette, külön-ben is Erghnek nagyszámú rokonsága volt és ezek beszélhettek az esetről.

A törvényt alkalmazó bíróság tanács-kozásra vissza vonul, az esküdtsek pedig elzárkóznak a külvilágtól.

10 órákor az esküdtbírósg ülést ismét megnyitja és elnök a következő határozatot hirdette ki: A vádlevelék el-len emelt kifogások elvetettek és azok szabályszerűen beadattaknak elfogadtatnak, azután az ügy további tárgyalása felfüg-gesztetik és az iratok a zombori kir. tör-vényszék mint fenyítő bírósághoz átté-tetni rendeltetnek, mert a felek egymás-sal szemben oly vádakot emeltek, a melyek a 290 és 291 §§. ában körülírt bün-eselekmény tényálladékát adják. A kir.

törényszék jogerős határozata után a sajtóbírósg újabb határidőt fog kitűzni.

Ezek szerint az ügy most kezd csak igazán érdekes stadiumba lépni. A kir. törényszék előtt dr. Thimnek nyilatkoz-nia kell, hogy föntartja-e a Bácskában emelt vádjait. Mit ha tartja — igazolni is tartozik és ha ezt nem tehetné előál-lana a hamis vád delictuma. Ha pedig nem tartaná fel vádjait, az esetben a sajtóbírósgnál gyűlik meg a baja, ahol azt most már nem bizonyíthatja és így mind-két esetben kritikus helyzetbe jut.

Reá nézve tehát ezen fordulat nem jót jelent, mert a fenyítő bírósággal előzetes vizsgálata nélkül még csak lehetett volna hangulatot csinálni az esküdtsek előtt, de a vizsgálat teljesen tisztázi fog-ja a helyzetet és miután előreláthatólag az eljárás itt be lesz szüntetve, a mennyi-ben egy év után az elhunyt Ergh Mihály boncsolásával a halál okait megállapíta-ni nem lehet — dr. Thim József állapont-ját többé mivel sem támogathatja.

Végül megemlítjük, hogy ezen rövid esküdtszéki tárgyalás csupán tanu díjak-ban 4—500 forintot emésztett meg. Vajjon ki fogja ezt megfizetni?

Közgazdaság.

Erdőbirtokosok figyeimébe. A föld-mivelésügyi miniszterium a hivatalos lap tegnapi számában az erdőbirtokosokhoz fel-hívást intéz, mely szerint azok az erdőbirt-o-kosok, kik az 1879. évi XXXI. törvényezik 165. § ában megjelölt kopár és futóhomok területek beerdősítése végett, a jövő 1897. évben az állam részéről csemetékben ingyen részesülni kívánnak, felhívának, hogy ebbeli, 50 kros bélyeggel ellátott folyamodványai-kkal, annak megjelölésével, hogy mely kö-z-ség határában, hány kat. hold nagyságu, mely talajnemhez tartozó területet, mely faj-ból való és hány éves csemetékkel öhajta-nak beültetni s továbbá hogy a csemeték mily czím alatt, mely vasúti állomásra és a jövő tavaszán avelgy őszén küldendőké, a folyamodó lakhelyének pontos megjelölése mellett, az illető ker. kir. adofelügyelőség-nek, legkésőbb folyó évi december hó vé-geig, annál is inkább adják be, mivel ké-sőbb beérkező folyamodványok figyelembe nem vétetnek.

A kopárok erdősítésére adandó cseme-ték termesztés, kiemelési, csomagolási s a vasúthoz való szállítási költségeit az orszá-gos alap fedezi és csupán a gyorsárak szer-inti szállítási díjat — melyre nézve a ha-zai vasutak mérséklést engedélyeztek — vi-seli az átvétel alkalmával a jelentkezett er-dőbirtokos.

Figyelemzetnek egyuttal az erdőbirt-o-kosok, hogy a mennyiben a rendelkezésre álló csemetemennyiség megengedi, a vágás területek felújításához is fognak adományoz-tatni csemeték; meg pedig azon kis- és középbirtokosok részére, kik kis terjedelmű és csekélyebb jövedel nezőségű: erdejük fenntartásához szűkséges csemetéket a saját területükön és költségükön termelni nem ké-pesek, épp ugy, mint a kopár területek er-dősítésére ingyen, a nagybirtokosok részére pedig a csemeték árának vagyis készköltségé-nek megtérítése mellett.

A gabonárák emelkedése. A ga-gonárák egy idő óta emelkedőben vannak s ma már a szekesfővárosban 7.60 — 8.05 frtot adnak a buzáért, 6.66—6.75 frtot a rozsért, 4.15—4.30 frtot tengeriért, a szer-int t. i., a milyen a minőségé.

Mi okozta az arának ily hirtelen emel-keését? Két körülmény. Az első az, hogy a burgonya rothad. A mi nyugati szomszé-daink anynyira burgonyaevők, hogy ha hát tál ételre ebedjük van, abból legalább kétő burgonya egy vagy más alakban. A kenyé-rük fele burgonya, általában főlapléka a bur-gonya. Ez a burgonya az idén alaposan ro-

had. Vagyis Németországnak például 200 mil-lió métermázsza burgonyája helyett lesz 100 —130 millió. A többi mással kell fedezni. Ezt csak gabonával vagy tengerivel lehet. A burgonya rothadás tehát a kenyérmagvak iránt a keresletet jelentékenyen növeli fogja. S így valószínű, hogy tavasz felé, midőn a burgonyahiány legjobban fog mutatkozni, szokatlan nagy ára lesz a burgonyának s emelkedni fog 1—2 frtal a buza és tengeri ára is.

A jelenlegi áremelkedés még nem ezen itt elmondott oknak tulajdonítandó. Ezt az emelkedést Indiai rozsz buzatermése idézte elő. Az angolok ennek folytatás erősen hoz-zaláltak a buzavásárláshoz, az árak tehát emelkedtek. Vagyis az indiai buzának elma-radása a piacról emelte a buza iránti keres-letet, csökkentette tehát a túltermelés okoz-ta kínálatot.

A buza ára tehát emelkedik az indiai rozsz termes következtében s a buza további emelkedése s a tengeri emelkedése is várha-tó tavaszra a burgonyarothadás miatt, mind a két tényező a gabonatultermelés hatását enyhíti. Ez a magyarázata a buzaár emel-keedésének.

Hirdetések

7792 szám.

1896 tkvi.

Árverési hirdetményi kivonat.

A zombori kir. törényszék mint te-lekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Kom-ladi József végrehajtatónak Szlepcev Lyubomir végrehajtást szenvedő elleni 70 fit tő-kekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a zombori kir. törényszék (a zom-bori kir. járásbírósg) területén lévő Ó-Szi-vacz községében fekvő az ó-sziváci 521. sz. tjkvben A I. sorszám alatt foglalt Szlep-cev Lyubát faterészben, Szlepcev Lyubomir és Dafinat ugyancsak fele részben megillető 7719 hrsz. 500 □ öl szőlőre a végrehajtási törvény 156. §-a alapján egészben 194 frt-ban, továbbá az új-sziváci 1436. sz. tjkvben A I. sorszám alatt foglalt Szlepcev Lyuba nevű álló 548 hrsz. 474. ő-i sz. ház és 500 □ öl beltelkekre 450 frtban ezenmel meg-állapított kikiáltási árban az árverést elren-delte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1896 évi november hó 19-ik napján délelőtt 10 órákor Ó-Szivacz község házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozik tartoznak az in-gatlanok becsírának 10 %-át készpénzben, vagy az 1881: LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi no-venber hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazsá-gügyminiszteri rendelet S. §-ában kijelölt öv-adekkes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881: LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezésről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Zomborban, 1896 évi augusztus hó 27 napján. A kir. törényszék mint te-lekkönyvi hatóság.

Radány,
kir. tszéki bíró.

Üzlet-megnyitás.

Van szerencsém a n. é. közönségnek becses tudomására hozni, hogy **helyben főutca, Gergurov-féle házban** üveg és porcellán-kereskedést nyitottam.

Raktáromon a legnagyobb választékban vannak **függő- és asztali lámpák, étkészletek**, ugyszintén **kocsmai és kávéházi berendezés** a legjutányosabb áron kaphatók.

A nagyérdemü közönség becses pártfogását kérve, maradok

tisztelettel

Stáncsits Pál.

HIRDETMÉNY.

Ő cs. és apost. kir. Felsője f. é. október hó 4 én Budapesten kelt legfelső elhatározásával legkegyelmesebben megengedni méltóztatott, hogy a f. év végével rendezendő

XIX-ik jótékonycélú m. kir. állami sorsjáték

remélhető tiszta jövedelme akcent osztassék fel, hogy 1. a vagyonatlan állami tisztviselők özvegyei és árvái részére létesítendő alap, 2. a kézdi-vásárhelyi „Stephánia” menedékház, 3. a budapesti első gyermekmenhely, 4. a kolozsvári „Mensa Akadémia”, 5. a szünidei gyermektelpegyelet, 6. a fehér kereszt-egylet, 7. a Cirkvenica mellett létesítendő tengeri gyermekkórház és 8. az első budapesti szegény gyermektelpegyelet egyenként egy tized; míg 9. a budapesti „Erzsébet” kórház-egylet, 10. a győri nádorvárosi leányárvaház és 12. a budapesti VII. kerületi népkonyha egyenként egy huszadrészeben részesíttessék.

E sorsjáték összes 3282-ben megállapított nyereményei az alább következő játékterv szerint **160,000 forintra ruznak**, és pedig:

1 főnyeremény	— — — 60000 frt	2 nyeremény egyenként	— 2000 frt
1 „	— — — 15000 „	4 „	— 1000 „
1 „	— — — 10000 „	20 „	— 500 „
1 nyeremény	— — — 5000 „	50 „	— 100 „
1 „	— — — 4000 „	200 „	— 50 „
1 „	— — — 3000 „	3000 „	— 10 „

az összes nyeremények készpénzben fizetnek ki.

A húzás visszavonhatlanul 1896. évi december hó 28 án Budapesten történik.

Egy sorsjegy ára 2 frttal o. é. van megállapítva.

Sorsjegyek kaphatók a lottó-igazgatóságnál Budapesten (Pest, fővámház, felemelet) a hová a megrendelt ára postautalvány mellett előre beküldendő, valamennyi lottó-, só- és adóhivatalnál, a legőbb postahivatalnál, a bécsi „Merkur”-nál és minden városban és nevezetesebb helységben felállított egyéb sorsjegy-áruló közegeknél.

Budapesten, 1896. október hó 4-én.

M. kir. lottó-igazgatóság.

Alapítottott 1865-ben.

A legjobb új és átjártott

ZONGORÁK

PIANINOK ÉS HARMÓNIUMOK

a legolcsóbban kaphatók tökéletes jól állás mellett

Heckenast Gusztáv

hírneves zongora- és köleszövő intézetében

BUDAPEST, IV., Kigyó-utca 7. sz.

Schredmayer és fia, leghíresebb zongorák és Thüringia Organ C. egyet-
ül: képviselője, a világ legjobb és legolcsóbb harmóniumai. — Ájggyezek ingyen.

